

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal

FylkesROS Møre og Romsdal 2022

Oppfølgingsplan 2023-2026

Innhald

Innhald	2
Bakgrunn og innleiing	3
Grunnleggjande føresetnadar	4
Oppfølgingsplan	5
Generelle tiltak	5
Scenario 5.1 Kvikkleireskred	6
Scenario 5.2 Regnflaum.....	7
Scenario 5.3 Fjellskred.....	7
Scenario 5.4 Grunnstøyting cruiseskip	8
Scenario 5.5 Radikalisering og valdeleg ekstremisme.....	9
Scenario 5.6 Tryggingspolitisk krise/krig	10

Bakgrunn og innleiing

Instruks for statsforvalteren og Sysselmesteren på Svalbard sitt arbeid med samfunnssikkerhet, beredskap og krisehåndtering set krav om oppfølgingsplan med ansvarsavklaringar med bakgrunn i FylkesROS. Denne planen gjeld for Møre og Romsdal frå 2023 til 2026. Planen er forankra i direktørmøtet til Statsforvaltaren den 8.5.2023

Statsforvaltaren skal ha oversikt over risiko og sårbarheit i fylket gjennom FylkesROS. Statsforvaltaren har ei rolle som samordnar, rådgivar, rettleiar og pådrivar for målretta og systematisk arbeid med samfunnstryggleik og beredskap i fylket. Ei rekke beredskapsaktørar i fylket har ansvar for den daglege beredskapen. Oppfølging av forslag til tiltak i denne planen må vurderast av kvar enkelt aktør innanfor deira rammer og ansvarsområde. Oppfølgingsplanen skal vere eit grunnlag for samarbeid, og eit utgangspunkt for systematisk og målretta arbeid for å styrke beredskapen og samfunnstryggleiken i fylket vårt.

Oppfølgingsplanen oppdaterast årleg, både internt i embetet og gjennom statusoppdateringar i fylkesberedskapsrådet.

Grunnleggjande føresetnadar

Nedanfor følgjer nokre grunnleggjande forhold som ligg til grunn for god samfunnstryggleik og beredskap. Desse føresetnadene bør styrkast og gjeld alle aktørar innanfor samfunnstryggleik og beredskap, og er relevante for dei fleste scenario.

Eigenberedskap

DSB rår til at alle kan dekke sine grunnleggjande behov i tre dagar. Om innbyggjarar og verksemder har mat, vatn, energi/brensel og reservedelar til å klare seg ein kortare periode blir samfunnet vårt mindre sårbart.

Samfunnstryggleik i planlegging

Gjennom god planlegging kan vi sikre at fylket vårt blir ein tryggare plass i framtida. Ved å ta omsyn til kjende naturfarar og klimaendringar i planlegging kan vi sikre liv og helse, førebygge kostnader og forhindre nye sårbarheiter.

Kommunikasjon

Kommunikasjon under og etter ei krise er krevjande, men viktig, og kan påverke utfallet. Gode planer for kommunikasjon under ei krise, internt og eksternt, er eit viktig konsekvensreducerande tiltak.

Avklaring av roller

Forståing av eiga og andre sine roller er ein føresetnad for godt samarbeid mellom ulike aktørar. Vi sikrar god rolleforståing gjennom tydleg planverk og øvingar. Vi møtes og blir kjend for å betre samarbeid i ei krise.

Oppdatert planverk og øvingar

Jamlege øvingar av planverk internt og saman med andre aktørar styrkjer beredskapen. Vi oppdaterer systematisk planverk med læringspunkt frå øvingar og hendingar.

Oppfølgingsplan

Nedanfor følgjer tiltak basert på funn i FylkesROS 2022. Først generelle tiltak som er relevante for mange scenario. Deretter tiltak knytt meir spesifikt til kvart scenario. Ansvar for oppfølging er foreslått, men ekskluderer ikkje andre frå tiltak. Tiltaka er ikkje vurdert ut frå kost/nytte, og er heller ikkje satt opp i prioritert rekkefølge.

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal = SF

Fylkeskommunen i Møre og Romsdal = FK

Kommunane i Møre og Romsdal = K

Statens Vegvesen = SVV

Kystverket = KV

Politiet = P

Regionalt ressurscenter om vald, traumatisk stress og sjølvmoordsførebygging = RVTS

Tru- og livssynsorganisasjonar = TL

Generelle tiltak							
Nr.	Tiltak	Ansvar	Frist				Status / kommentar
			2023	2024	2025	2026	
1.1	Sikre kjennskap til naturfarar og faresoner for relevante aktørar, verksemder og personar.	K / FK / SF	x	x			Særleg viktige for sårbare verksemder som institusjonar ol.
1.2	Utarbeide vernskogforskrift i Møre og Romsdal.	SF	x				Skredførebyggjande tiltak
1.3	Øve bruk av naudnett for eigen organisasjon og kommunane som har naudnett i kriseleing.	SF	x	x			Styrkje beredskapen
1.4	Ved all planlegging ta omsyn til eit klima i endring. Planer skal ha forsvarleg overvasshandtering.	FK / K / SF	x	x	x	x	Sjå statleg planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing (28.09.2018 nr 1469).
1.5	Auke bevaring, restaurering eller etablering av naturbaserte løysingar i plan- og byggesaker.	K / FK / SF	x	x	x	x	Sjå statleg planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing (28.09.2018 nr 1469).
1.6	Gjere klimatilpassing i SPR meir kjent, og operasjonalisere tiltak.	SF / FK / NVE	x	x	x	x	Fylkesstrategi for miljø, klima og energi er under utarbeiding.

1.7	Nytte FylkesROS som kunnskapsgrunnlag i kommunane si heilskapleg ROS-analyse.	K	x	x	x	X	
1.8	Gode rutinar for tilsyn og vedlikehald av sikringstiltak mot naturfare for å sikre at tiltaka opprettheld funksjonar over tid og etter hendingar.	SVV / FK / K / eigar av sikringstiltak	x	x	x	x	Inkludert kontinuerleg oppdatering av naturfareplanar.
1.9	Gode rutinar for mottak og oppfølging av bekymringsmeldingar frå innbyggjarar knytt til naturfare.	K	x	x			Erosjon i vassdrag og område med kvikkleire er særleg viktig.
1.10	Landbruksavdelinga skal auke fokus på beredskap (flaum, skred) knytt til skogsdrift og landbruksveg.	SF	x				
1.11	Landbruksavdelinga skal setje fokus på beredskap på landbruks- og matområdet, i samarbeid med organisasjonane/aktørane i næringa.	SF / Organisasjonar i næringa	x				
1.12	Oppgradere og tilpasse VA-infrastrukturen til eit endra klima	K	x	x	x	x	
1.13	Oppgradere drens- og overvasssystem	SVV / FK / K	x	x	x	x	Førebygge flaum. Auke kapasitet v/ stikkrennebytte
1.14	FNs tiår for restaurering av øydelagde økosystem (2021-2030), med fokus på mellom anna restaurering av myr, våtmark og vassdrag.	FK / SF	x	x	x	x	Førebygging av flaum. Oppfølging av SPR for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing

Scenario 5.1 Kvikkleireskred

Nr	Tiltak	Ansvar	Frist				Status / kommentar
			2023	2024	2025	2026	
5.1.1	Etablere rutinar for å sjå etter erosjon i vassdrag i kjente kvikkleiresoner.	K	x				Spesielt viktig i kvikkleiresoner med høg faregrad
5.1.2	Sikre omsyn til kvikkleire ved utbetring, oppgradering, vedlikehald av infrastruktur (avlauksrør, el, fiber, vegar og bruer).	K / FK / SVV / Nettselsk ap. m/fl.	x	x	x	x	Medviten sakshandsaming etter pbl.
5.1.3	Sikringstiltak for flaumutsette elvar der kvikkleire er eit kjent problem.	K / NVE	x	x			T.d. flaumutsette elvar i Åsagarden, Eidsvåg i Molde kommune
5.1.4	Sikre kunnskap om kvikkleireområde og tryggingstiltak hos grunneigarar.	K / NVE	x				Redusere risiko for gjennomføring av tiltak i «god tru».

Scenario 5.2 Regnflaum							
Nr	Tiltak	Ansvar	Frist				Status / kommentar
			2023	2024	2025	2026	
5.2.1.	Gjennomføre sikringstiltak mot regnflaum og flaumskred i kjente fareområde.	K / NVE	x	x			Sikringstiltak mot regnflaum i Dokkelva i Molde kommune. Sikringstiltak mot flaumskred på Skjelbostad i Rauma kommune. Flaumvoll langs Driva i Sunndal kommune.
5.2.2	Kompetanseheving overvasshandtering, gjennom til dømes webinar.	FK	x	x	x	x	Formidle kunnskap i ny rettleiar frå NVE
5.2.3.	Fremjar naturbaserte løysingar gjennom program for berekraftig by- og tettstadsutvikling.	FK	x	x	x	x	

Scenario 5.3 Fjellskred							
Nr	Tiltak	Ansvar	Frist				Status / kommentar
			2023	2024	2025	2026	
5.3.1	Drenering for å senke grunnvassnivået og soleis redusere risiko for skred frå Åkneset.	NVE	x	x	x	x	(Rapport nr 22/2021)
5.3.2	Avklare erstatningsansvar ved evakuering utan materiell skade.	K / SF	x	x			
5.3.3.	Avklare om dagens evakueringssonar gir tilstrekkeleg tryggleik for dei som vert isolert	K	x				
5.3.4	Revisjon av objektplanane for Mannen, Hegguraksla og Åkneset.	SF	x				
5.3.5	Revisjon av Lokal trafikkberedskapsplan	FK /m fleir	x	x			
5.3.6	Øving som inkluderer krisekommunikasjon på kommunalt og regionalt nivå.	SF / K / NVE / Politi	x	x			(Kommunikasjonsgruppa for fjellskred, regional plan, bør øvast.)
5.3.7	Auke kompetanseutveksling mellom kommunar. - Nasjonal fjellskredkonferanse	SF	x	x	x	x	

	- Nasjonale teams møte - Fremje interkommunalt samarbeid						
5.3.8	Ved utbygging, oppgradering og rehabilitering bør infrastruktureigarar vurdere å flytte sårbare installasjonar til flodbølgjesikre område.	Eigarar av kritisk infrastruktur	x	x	x	x	
5.3.9	Styrke planverk for forsyningstryggleik i isolerte område.	K / SF	x	x			

Scenario 5.4 Grunnstøying cruiseskip

Nr	Tiltak	Ansvar	Frist				Status / kommentar
			2023	2024	2025	2026	
5.4.1.	Vurdere interkommunale avtalar som sikrar gjensidig støtte ved større hendingar med mange evakuerte.	K	x	x			
5.4.2.	Planlegge og øve på handtering av mange evakuerte på tvers av kommunegrenser.	K	x	x			Øve på samvirke ved oppretting av EPS i fleire kommunar.
5.4.3.	Betre kunnskap om korleis denne typen hendingar blir handtert på nasjonalt nivå. Tydeleggjere roller og ansvar.	SF / FK / K	x	x			Øve på samvirke
5.4.4	Utarbeide «Cruise ruter», tilsvarande <i>Routeinfo</i> , for cruisebåtar og andre skip over 150 m. Kvalitetssikra trygge ruter mellom dei viktigaste hamnene i Noreg.	KV	x	x	x		Oppfølging av NOU 2022:01 <i>Routeinfo</i> er eit verktøy med referanseruter til navigasjon til og frå dei viktigaste hamnene i Noreg, for båtar under 150 m.
5.4.5	Utarbeide forslag til forskrift om ferdselsavgrensingar for større skip over 150 m under gitte vêrforhold i avgrensa områder (til dømes Stad og Hustadvika).	KV	x	x			Oppfølging av NOU 2022:01
5.4.6	Safepath AS, eit selskap i Kristiansund som arbeider med havovervaking og beredskap vil starte opp eit pilotprosjekt " <i>Sjø sikkerhet, maritim beredskap og havovervåking for kommunene i Møre og Romsdal</i> ".	Safepath AS / deltakarar					

Scenario 5.5 Radikalisering og valdeleg ekstremisme							
Nr	Tiltak	Ansvar	Frist				Status / kommentar
			2023	2024	2025	2026	
5.5.1.	Delta i regionalt styringsnettverk med kommunar og aktuelle regionale aktørar.	K/ FK/SF RVTS / P	x	x	x	x	Eit fylkesnettverk leia av RVTS og politiet er etablert.
5.5.2.	Styrke koordinering av bekymringar på tvers av fagområde og sektorar i kommunane. Betre forankring av førebyggjande arbeid mot radikalisering i kommunane	K	x	x	x	x	SLT-modell er anbefalt og har vist seg velegna begge deler.
5.5.3.	Fylkeskonferanse for å auke fenomenkunnskap og styrke nettverksbygging på tvers av kommunegrensar og sektorar.	K / P / RVTS	x	x			Arrangert første gong nov. 2022.
5.5.4.	Gjere tilbod om lågterskel helsehjelp meir tilgjengeleg.	K	x	x			
5.5.5.	Dialogforum i fylket som inkluderer ulike religiøse leiarar.	TL	x	x	x	x	Styrker demokratisk samhald, og har dempende effekt i ei eskalerande hending.
5.5.6.	Raude Kross tilbyr kurs om gatemekling – kurs i konflikthandtering for unge.	Raude Kross / K	x	x			Kurs gjennomført i Ålesund, Raude Kross ynskjer å utvide til fleire byar i fylket.
5.5.7.	Politiet informerer om radikalisering under årleg samling for alle kommuneoverlegar i fylket.	SF	x				Kontakt etablert med radikaliseringskontakt i politiet
5.5.8.	Styrkje demokratiopplæringa i skulane, gjennom til dømes <i>Demokratisk beredskap mot rasisme og antisemittisme</i> (Dembra)	FK / K	x	x	x	x	
5.5.9	Styrkje regional koordinering av tverrfagleg arbeid for førebygging av massevald, hevnbasert vald og «psykisk uhelse».	Politiet/ FK / SF / RVTS	x	x	x	x	
5.5.10	Utarbeide <i>Rettleiar ved bekymring for radikalisering og valdeleg ekstremisme</i> .	K	x	x			(Molde og Aukra kommune har laga gode døme)
5.5.11	Fremje demokrati og førebygge trugslar og hets mot politikarar i samband med kommande kommuneval.	Politiet	x				

STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL

Postboks 2025, 6404 Molde | sfmr@statsforvalteraen.no | www.statsforvaltaren.no/mr

